

Surima-hanke ja rinnakkaistallentaminen Suomessa

Pekka Olsbo
Avoimen tiedon keskus
Jyväskylän yliopisto

Rinnakkaistallentaminen Suomessa
– seminaari
Helsinki 25.1.2017

Tausta

- * Suomen avoimen tieteen ja tutkimuksen hankkeen tavoitteena Suomen johtava asema tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa vuoteen 2017 mennessä.
- * Julkaisujen avoin saatavuus: vuonna 2017 kaikki suomalaisen tutkimusjärjestelmän tuottamat julkaisut ovat avoimesti käytettävissä (vihreä tai kultainen Open Access), ja niiden säilyvyys on taattu.
- * Lisäksi tutkimusjulkaisujen avoimuudelle määrälliset tavoitteet, joiden mukaan avoimesti saatavilla olevien tieteellisten julkaisujen osuus on EU:n tekemässä arvioinnissa 65 % vuonna 2017, 75 % vuonna 2018 ja 90 % vuonna 2020. (<http://avointiede.fi/att-tavoitteet>)

Suomi rinnakkaistallentamisen mallimaaksi – tavoite

- * Malli rinnakkaistallentamisen prosesseista ja organisaatiokohtaisista keskitetyistä avoimen tieteen palveluista.
- * Prosessimalli, joka yhdistää tutkimustiedon raportoinnin ja rinnakkaistallentamisen yhtenäiseksi prosessiksi.
- * Tutkitaan avoimuuden kannustamiseen liittyviä palkitsemismuotoja.
- * Tavoitteena nostaa yliopistojen rinnakkaistallentamisaktiivisuus kansainväliselle huipulle.

Rinnakkaistallentamisen kehitys Suomessa

* Lähtötilanne 18.3.2015

yliopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2010–2014
HY	309	240	265	302	278	1394
JY	77	141	147	223	439	1027
TaY	93	169	189	130	102	683
Hanken	25	13	36	17	23	114
Yhteensä	504	563	637	672	842	3218

Vuosina 2010–2014 julkaistujen artikkelien rinnakkaistallenteiden määrä neljän yliopiston julkaisuarkistoissa 18.3.2015

Lähde: Julkaisujen avoimen saatavuuden edistäminen -työryhmän raportti, 8.4.2015. Saatavana: <http://avointiede.fi/tyoryhmat>

Rinnakkaistallentamisen kehitys Suomessa

* Lopputilanne 10.1.2017

Yliopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010-2017
Helsinki	529	457	586	804	979	1117	1157	7	5636
Jyväskylä	125	191	263	369	633	876	981	33	3471
Tampere	95	178	207	155	235	260	321	1	1457
Aalto	102	103	130	155	234	242	283	6	1255
Hanken	32	21	59	39	63	32	24		270
Yhteensä	883	950	1245	1522	2144	2527	2766		12089

Vuosina 2010–2017 julkaistujen artikkelien rinnakkaistallenteiden määrä viiden yliopiston julkaisuarkistoissa 10.1.2017. Lähteet: <https://helda.helsinki.fi/> <https://jyx.jyu.fi/dspace/> <http://tampub.uta.fi/> <https://aaltodoc.aalto.fi/> <https://helda.helsinki.fi/dhanken/>

Rinnakkaistallentamisen kehitys Suomessa

* Hankkeen aikana tapahtunut kehitys

Yliopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	yhteensä
HY	220	217	321	502	701	1117	1157	7	4242
JY	48	50	82	103	194	876	981	33	2367
Tay	0	1	1	12	133	260	321	1	729
Aalto	102	103	130	155	234	242	283	6	1255
Hanken	7	8	23	22	40	32	24		156
Yhteensä	377	379	557	794	1302	2527	2766	47	8749

Vuosina 2010–2017 julkaistujen artikkelien rinnakkaistallenteiden määrä viiden yliopiston julkaisuarkistoissa 10.1.2017

Rinnakkaistallentamisen kehitys Suomessa

- * Hankkeen aikana tapahtunut kehitys

Lisäksi vanhempia tutkimusartikkeleita on rinnakkaistalletettu ajanjaksolla 5/2015–12/2016 yhteensä yli 1200 kpl eli kaikkiaan hankkeen aikana suomalaisten yliopistojen julkaisuarkistoihin on talletettu avoimeen käyttöön **yli 10 000 artikkelia**.

- * Edellä kuvatusta luvuista puuttuvat vielä esimerkiksi Turun ja Itä-Suomen yliopistojen sekä Tampereen teknillisen yliopiston rinnakkaistallenteet.

Rinnakkaistallentamisen kehitys Suomessa

* Hankkeen aikana tapahtunut kehitys Jyväskylän yliopistossa

	Avoimuus kaikki julkaisut	Rinnakkaistallennus kaikki julkaisut	Avoimuus vertaisarvioidut	Rinnakkaistallennus vertaisarvioidut
1/2015	35 %	18 %	32 %	16 %
4/2015	39 %	23 %	36 %	27 %
2/2016	47 %	32 %	46 %	36 %
7/2016	48 %	39 %	49 %	45 %
10/2016	49 %	41 %	51 %	48 %
12/2016	51 %	43 %	53 %	49 %

Rinnakkaistallentamisen prosessi

External sources

- Metadata
- Files

- Permissions
- Publisher policies

CRIS
Research
database

 DSPACE
Repository

Author

- Minimum metadata
- Files

- Metadata enrichment
- Technical editing

Cost-effectiveness

Productivity

Rinnakkaistallentamisen prosessi

- * Laurila, Antti: Itä-Suomen yliopisto - Rinnakkaistallentamisen kokonaisprosessi

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201701121139>

- * Hankkeen aikana tuotettuja julkaisuja, esitelmiä, postereita ja muita dokumentteja:

<https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/52527>

Hankkeesta opittua

- * Rinnakkaistallentaminen ei ole yksittäinen prosessi, vaan kiinteä osa tutkimustiedon raportointia.
  - * Metadatan laatu ja liike on avain onneen ja arvioinnin edellytys.
  - * Rinnakkaistallentaminen ja julkaisutietojen kirjaaminen tutkimustietojärjestelmään ovat oppimisprosesseja ja kouluttavat tekijäänsä. Asiantuntijuus on välttämättömyys ja se saavutetaan vain tekemällä. Kyse on siis pienen asiantuntijanryhmän työstä.
- Laatu, Tuloksellisuus, Tehokkuus, Asiantuntijuus

SURIMA-hankkeen loppuseminaari

- * 24.2.2017 Jyväskylässä
Ohjelma: <https://kirjasto.jyu.fi/ajankohtaista/oa-seminaari-170224>
Mukana mm. Dominic Tate, Edinburghin yliopisto,
Mikael Laakso, Hanken ym. ym.
- * Lisäksi palkitaan vuoden avoimuuden edistäjät ja julkistetaan UEF eRepo sekä

JYX 2.0

JYX 2.0 on ...

1. Uusia työnkulkuja

- a. Verkkonäyttelyt
- b. Metatiedon käsittely

2. Uusia työkaluja

- a. **REST-Space** powered by GLAMpipe
  - Huolto
  - Analyysi
  - Palvelut
- b. Embargo-aineisto pyyntöjen käsittely

3. Uusi DSpace (v.6.0)

4. Uudistettu ulkoasu

KIITOS

pekka.olsbo@jyu.fi